

S2019/00462/SF

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar Förbättrat grundskydd för pensionärer (2019/00462/F)

Forena ger synpunkter med anledning av promemorian Förbättrat grundskydd för pensionärer. Forena har ungefär 13 000 medlemmar anställda i försäkringsbolag, närstående banker och försäkringsförmedlare. Forena är det fackförbundet i Sverige som är specialiserat på försäkringsbranschen.

Försäkringsfacket Forena har valt att lämna ett eget remissvar angående promemorian Förbättrat grundskydd för pensionärer. Promemorian är framtagen av en arbetsgrupp inom regeringskansliet på uppdrag av Pensionsgruppen. Arbetsgruppens ambition att åstadkomma en förstärkning av grundskyddet i pensionssystemet samtidigt som arbetets och inkomstens betydelse för pensionen ska bibehållas är vällovlig, men i praktiken en omöjlighet inom ramen för dagens allmänna pensionssystem. Vi befinner oss redan i en situation där skillnaden i pension mellan personer som arbetat heltid ett helt yrkesliv ofta inte får mer än 1 000 – 2 000 kronor mer per månad jämfört med någon som inte alls har arbetat. En skillnad som skulle krympa ytterligare av arbetsgruppens förslag till förstärkningar av garantipensionen och bostadstillägget.

En principiell invändning som kan riktas mot arbetsgruppens förslag till förändringar av garantipensionen och äldreförsörjningsstödet är att de bortser från att grundskyddet är tänkt att vara likvärdigt för alla som vid en viss ålder saknar en egen tillräcklig försörjningsförmåga. Istället riskerar arbetsgruppens förslag föra in ett mått av prestationsrättvisa som höjer ersättningen för de

personer som har kapacitet att arbeta efter åldersgränsen för garantipension och bostadstillägg. Ska prestation värderas högre inom pensionssystemet bör det rimligen ske före åldersgränsen för garantipension, bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. Inte i ett skede i livet när människor lämnar arbetskraften och utsikterna att hitta ett nytt arbete minskar kraftigt samtidigt som åldersförsvagningen tilltar. Det bör i sammanhanget också framhållas att enligt dagens regelverk inkomstprövas endast garantipension mot inkomstpension. Det finns följaktligen ett starkt ekonomiskt incitament för personer att både lyfta garantipension och arbeta vidare och därmed förstärka sin ekonomi. Att få göra detta beror troligen dels på att få känna till möjligheten, dels att de flesta garantipensionärerna har haft en svag arbetsmarknadsetablering under sin förvärvsaktiva ålder, vilket inte underlättade deras möjligheter att arbeta vidare efter 65 år.

Mot denna bakgrund avstyrker Forena arbetsgruppens förslag till förstärkningar av grundskyddet för pensionärer. Istället efterlyser vi förslag som stärker indexeringen av garantipensionen och ökar bostadstillägget fördelningsmässiga profil. Därutöver är det nödvändigt att återställa pensionsavgiften från 17,21 till 18,5 procent. Samt att pensionsavgiften vid föräldraledighet, vård av barn, sjukfrånvaro och arbetslöshet bör beräknas på bakomliggande inkomst och inte på utbetald ersättning som idag. Dessa insatser stärker värdet av arbete och minskar behovet grundskydd i form av garantipension, bostadstillägg eller äldreförsörjningsstöd, men minskar även pensionsgapet mellan kvinnor och män. Den samhällsekonomiska effekten blir höjda disponibla inkomster för hushållen och en ekonomisk förstärkning av kommun- och regionsektorn. För närmare detaljer hänvisar vi till Pensionsreform 2024 – Forenas pensionspolitiska program.

Anders Johansson
Förbundsordförande

Håkan Svärdman
Föredragande

Kontaktuppgifter för avsändaren:

Forena

Sturegatan 15

103 54 Stockholm

E-post: hakan.svardman@forena.se